

**Мижозлар банк
хизматларидан мамнун**
(4-бетда ўқинг).

**Ўзбекистоннинг қимматли
қоғозлар бозори:**
2015 йил январь-май ойларида.....5

**Оромгоҳлар фаолияти
мазмунан кенгайтирилди.....8**

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 28 (999), 2015 йил 16 июль

www.banknews.uz

Тадбиркорлик кенг қўллаб-қувватланмоқда

Жорий йилнинг 1 июль ҳолатига кўра, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш учун миллий валютада жами 983 млрд. сўм миқдорида кредит маблағлари ажратилди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 248 млрд. сўмга ўсди.

ТИФ Миллий банки мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, бу борада тобора такомиллашадиган ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар ижросини таъминлашда фаол иштирок этиб, соҳанинг иқтисодиётдаги ролини кучайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Жумладан, Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилнинг 15 майида қабул қилинган «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишонч-

ли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 4725-сонли Фармонга мувофиқ, мазкур муассаса томонидан соҳа вакиллари учун кенг имконият ва имтиёзлар берилмоқда.

Натижада ТИФ Миллий банки маблағлари ҳисобига республикада кичик корхоналар сони кўпайиб, ишлаб чиқариш ҳажми ортмоқда, хотин-қизлар ва ёшлар

ўртасида ўз шахсий бизнесларини ташкил этиш иштиёқи кучайиб, ишбилармонлик муҳити аҳолининг турли тоифалари ҳисобида шаклланишига эришилмоқда.

Хусусан, ўтган даврда банк томонидан ажратилган маблағлар (улар ҳажми 983 млрд. сўм) ҳисобига қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва қайта ишлаш (жумладан, деҳқончилик, чорвачилик, паррандачилик, иссиқхона хўжалиги ва бошқа соҳалар) ҳамда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасидаги (сайёҳлик, тикувчилик, сартарошлик, савдо ва маиший хизмат каби) қатор лойиҳалар молиялаштирилиб, беш мингдан ортиқ янги иш ўринлари ташкил этилишига замин яратилди.

(Давоми 2-бетда).

Инновацион ишланма ва технологиялар трансферини ривожлантиришнинг самарали механизми

Бугун Ўзбекистон барча соҳаларда, жумладан, физика-математика фанлари, био ва кимё технологиялари йўналиши, янги материаллар яратиш борасида салмоқли натижаларга эришмоқда. Мамлакатимиз илмий муассасалари фаолияти иқтисодиётимиз ва унинг реал секторларини ривожлантириш бўйича устувор вазифаларни ҳал этишга қаратилган.

Мавжуд илмий салоҳиятдан фойдаланган ҳолда самарали инновацион тизим яратиш Ўзбекистонда амалга ошириладиган ислохотларнинг устувор вазифаларидандир.

Дунё бозорида рақобат кучайиб бораётган бир шароитда мамлакатимизда иқтисодиётнинг замонавий, яъни инновацион шаклини яратиш бўйича изчил чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу мақсадда Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси билан илм-фан ва ишлаб чиқаришни ўзаро боғлайдиган мустаҳкам механизм босқичма-босқич ишлаб чиқилмоқда. Бунда олимлар ўз тадқиқотларини иқтисодиёт ва жамиятнинг муайян эҳтиёжларига йўналтирса, иқтисодиёт тармоқлари уларнинг

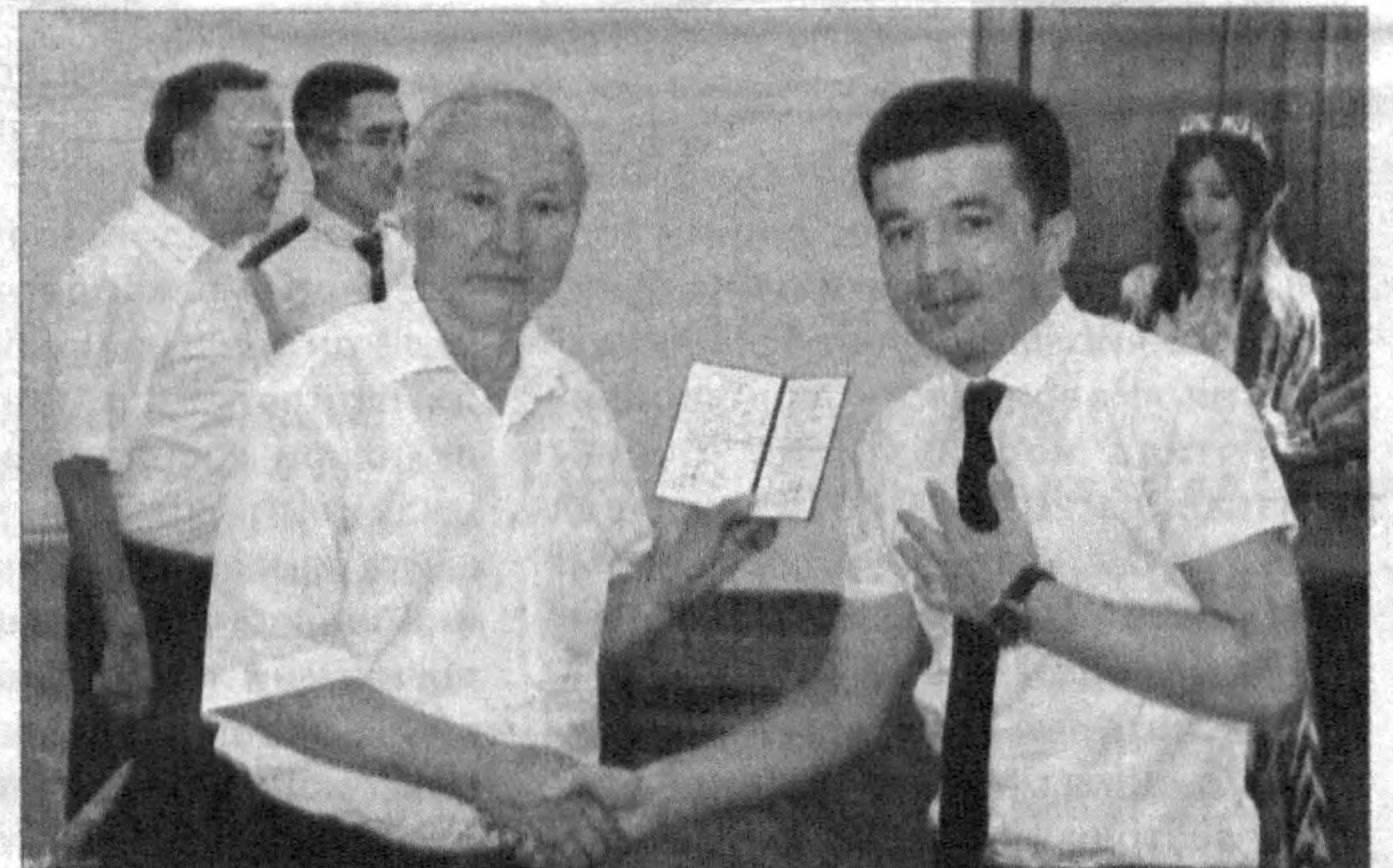
инновацион фаолиятини молиявий қўллаб-қувватлашдан манфаатдор бўлади.

Давлатимиз раҳбарининг 2008 йил 15 июлдаги «Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга татбиқ этишни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ, ҳар йили анъанавий ўтказиб келинаётган Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар республика ярмаркаси ушбу механизмнинг муҳим воситаси бўлиб, илм-фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси, маълумот алмашиш ва мамлакатимиз технологиялари трансферига хизмат қилаётир.

(Давоми 2-бетда).

Мустақил ҳаёт сари дадил қадам

Тошкент молия институтида 2014-2015 ўқув йили битирувчиларига диплом топшириш учун ташкил этилган тадбир ана шундай номланди. Унда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлиги, Марказий банк ҳамда банк-молия муассасалари раҳбар ходимлари, шунингдек, оналар иштирок этди.

Муайян касбга эга бўлиш киши ҳаётидаги энг муҳим воқелик саналади. Зеро, касб ва унинг ортидаги меҳнат туфайли инсон ҳам моддий, ҳам маънавий томонлама камол топади.

Тошкент молия институтини мамлакатимиз молия-иқтисодиёт тармоқларига кадрлар етказиб берувчи етакчи олий ўқув юртларидан бири ҳисобланади. Замонавий стандартлар асосида реконструкция қилинган бино, ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда ўқув жиҳозлари билан таъминланган аудиториялар, йирик ҳажмда шакллантирилган ахборот-ресурс маркази ва ўқув-адабиётлар фонди, шунингдек, сифат жиҳатидан тобора юксалиб бораётган профессор-ўқитувчилар таркиби бугунги кунда талаба-ёшларнинг нафақат билим савияларини оширишга, балки дунёқараши ва инсоний фазилатларини бойитишга ҳам хизмат қилмоқда.

Жорий йилда мазкур институт томонидан республика-миз меҳнат бозорига 1 600 дан ортиқ битирувчи-ёшлар тайёр кадр сифатида учирма қилинди. Жумладан, уларнинг 1 342 нафари бакалаврият босқичида 12 та йўналиш, 266 нафари эса, магистратура босқичининг 13 та мутахассислиги бўйича таҳсил олган.

(Давоми 7-бетда).

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 14 июлдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1910,37	1 Канада доллари	2020,71	1 Норвегия кронаси	319,85	1 евро	2837,78
1 Англия фунт стерлинги	3975,94	1 Хитой юани	413,23	1 Польша злотийси	684,81	10 Жанубий Корея вони	22,68
1 Дания кронаси	382,84	1 Кувайт динари	8489,00	1 Сингапур доллари	1898,25	10 Япония иенаси	209,27
1 БАА дирҳами	698,42	1 Россия рубли	45,27	1 СДР	3603,39	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	2565,29	1 Украина гривнаси	117,05	1 Туркия лираси	962,12		
1 Миср фунти	327,62	100 Ливан фунти	170,06	1 Швеция кронаси	303,80		
1 Исландия кронаси	19,34	1 Малайзия ринггити	675,25	1 Швейцария франки	2727,29		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштирма кўрсаткичи: 1 USD ▲ 2565,29 – (2560,42) | 1 EUR ▼ 2837,78 – (2838,42) | 1 GBP ▼ 3975,94 – (3982,99) | 10 JPY ▲ 209,27 – (209,22)

ISLOHOTLAR YO'LIDA

Инновацион ишланма ва технологиялар трансферини ривожлантиришнинг самарали механизми

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўтказилган саккиз ярмарка доирасида 4 мингдан ортиқ ишланма тақдим этилиб, жами 3200 дан зиёд шартнома имзоланди. Шартномаларнинг амалга оширилиши самарасида 23 турдаги янги маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ишлаб чиқарилган янги товарлар умумий қиймати бир триллион сўмдан ошди.

Инновацион технологиялар ишлаб чиқувчилар ва иқтисодиёт реал сектори корхоналари ўртасидаги кооперация алоқалари ҳам босқичма-босқич мустаҳкамланиб бормоқда. Чунончи, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Умумий ва ноорганик кимё институти томонидан

бошқа янгиликлар жорий этилаётир.

Бундан ташқари, инновация ярмаркаларида имзоланган шартномалар доирасида 54 технология ва ишланма тажриба-саноат синовларидан ўтказилмоқда, мингдан ортиқ ташкилот, корхона ва фермер хўжаликлариغا илмий-техник хизматлар кўрсатилди.

Жорий йилнинг 19-21 май кунлари ўтказилган VIII Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар республика ярмаркасида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Олий ва ўрта махсус таълим, Соғлиқни сақлаш, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирликларининг юздан ортиқ илмий ва таълим муассасаси, тажриба-конструкторлик ташкилотлари, шунингдек, ихтирочилар ва хусусий корхоналар иштирок этиб, 604 амалий илмий-техник ишланмани намойиш қилди.

Ярмаркада илмий-техник маҳсулотлар ишлаб чиқувчилар ва истеъмолчилар ўртасида янги товар ва технологиялар харид қилиш бўйича умумий қиймати 25,7 млрд. сўмлик

776 шартнома имзоланди.

Энергия тежайдиган, қайта тикланадиган энергия манбаларидан унумли фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш, маҳаллий хомашё ресурсларини қайта ишлаш, ярим кристалл кремний ишлаб чиқаришнинг янги технологиясини қўллаш ва бошқа йўналишларга доир ишланма ҳамда инновацион ечимлар иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Буларнинг барчаси мамлакатимиз иқтисодиётида илғор технология ва инновацион ишланмаларга талаб юқори эканидан далолат беради. Зеро, бозор иқтисодиёти шароитида замонавий хўжалик юритиш усуллари қўллаб, ички ва ташқи бозорда рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқараётганлар реал даромад олиш ва ишлаб чиқаришни ривожлантириш имконига эга бўлади.

Инновацион фаолиятни ташкил этиш бўйича амалга оширилаётган қатор чора-тадбирлар илм-фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялаштиришни янада чуқурлаштириш, илмий-техник салоҳиятдан самарали фойдаланиш, мамлакатимиз илм-фанининг илғор ютуқлари ва истиқболли илмий технологияларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш, пировард натижада Ўзбекистонда иқтисодиёт ва тадбиркорликни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Одилхўжа ПАРПИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги
Фан ва технологияларни
ривожлантиришни
мувофиқлаштириш қўмитаси
ижро аппарати раҳбари,
Азиз ДИЛМУРОВО,
Ўзбекистон Республикаси
Иқтисодиёт вазирлиги
бўлим бошлиғи (ЎЗА).

www.uz.uz

Марказий Қизилқум фосфорити асосида азот-фосфор ўғити олиш бўйича ишлаб чиқилган дунёдаги илк технология «Навоийазот» акциядорлик жамиятида жорий этилди. Бунинг самарасида 2010 ва 2014 йилларда қиймати 8,1 млрд. сўмлик 40 минг тонна ва 54 млрд. сўмлик 180 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Тошкент кимё-технология институти томонидан маҳаллий хомашё асосида экстракцион фосфор кислота-си олиш бўйича ишлаб чиқилган янги технологиянинг «Аммофос-Максам» акциядорлик жамиятида жорий этилиши самарасида 2008-2014 йилларда қиймати қарийб 580 млрд. сўмлик 795 минг тонна фосфор ўғити ишлаб чиқарилди, 123,6 минг долларлик маҳсулот экспорт қилинди.

Чигитдан таркибида госсипол кам бўлган кунжара ва тез тозаланадиган ёғ олиш технологияси йўлга қўйилди ва бу чорвачилик эҳтиёжи учун кўп миқдорда кунжара ишлаб чиқариш имконини беради. Ушбу янги ишланма Озиқ-овқат саноати корхоналари уюшмасининг 18 корхонасида жорий этилиб, қиймати 145 млрд. сўмлик 530 минг тонна зарарсиз кунжара ишлаб чиқарилди.

«Ўзфармсаноат» давлат акциядорлик концерни корхоналарида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси муассасалари томонидан яратилган ўттиздан ортиқ турдаги янги дори воситаларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва айни пайтда улар дорихоналар тармоғи орқали сотувга чиқарилган.

Қишлоқ хўжалиги комплексига ғўзанинг юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эга самарали янги навлари, ўсимликларни баравж ривожлантирадиган стимуляторлар, зараркунандаларга қарши курашишнинг биотехнологик усуллари ва

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНING
ҚАРОРИ

Хўжалик юритувчи субъектларнинг банк ҳисобварақларидан пул маблағларини ҳисобдан чиқариш тартиби тўғрисидаги Йўриқноманинг 1-иловасига ўзгартириш киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 29 июнь куни 2342-3-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2011 йил 12 декабрдаги 35/4, 82 ва 2011-41-сонли қарори (рўйхат рақами 2342, 2012 йил 15 март) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 11-сон, 127-модда) билан тасдиқланган Хўжалик юритувчи субъектларнинг банк ҳисобварақларидан пул маблағларини ҳисобдан чиқариш тартиби тўғрисидаги Йўриқноманинг 1-иловаси 15-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«15. Мақсадли маблағлар тақсироти бўйича алоҳида тартибларда иштирок этадиган «Ўзбекнефтегаз» МХК, «Ўздонмаҳсулот» АК, «Ўзбекистон темир йўллари» ДАТК таркибидаги ташкилотларга «Ўзбекнефтегаз» МХК корхоналари ва ташкилотлари ҳисобварақларидан тўловларни амалга ошириш ва уларга «Ўзкоммунизмат» агентлигининг ҳудудий газ таъминоти корхоналаридан тушадиган тўловлари тўғрисидаги Низомга (рўйхат рақами 1441, 2005 йил 14 январь), «Ўзбекистон темир йўллари» ДАТК корхоналари ҳисоб рақамларидан тўловларни амалга ошириш тўғрисида Низомга (рўйхат рақами 1088, 2001 йил 27 ноябрь), Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг ҳисоб-китоб жамғармаси маблағлари ҳисобига топширилган ғалла ва шоли учун якуний ҳисоб-китоблар қилишда тўловларни амалга ошириш тартибига (рўйхат рақами 657, 1999 йил 1 март) мувофиқ очилган ҳисобварақлар (асосий талаб қилиб олинганча депозит ҳисобварағидан ташқари).».

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси

Марказий банки раиси

Тошкент ш.,

2015 йил 26 июнь, 321-В-3-сон

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Ўзбекистон Республикаси

Молия вазири

Тошкент ш.,

2015 йил 26 июнь, 58-сон

Р. АЗИМОВ

Ўзбекистон Республикаси

Давлат солиқ қўмитаси раиси

Тошкент ш.,

2015 йил 26 июнь, 2015-24-сон

Б. ПАРПИЕВ

Тадбиркорлик кенг қўллаб-қувватланмоқда

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Шу жумладан, Президентимизнинг «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 3434-сонли Фармони асосида муассаса томонидан аёллар тадбиркорлигини ривожлантиришга барча молиялаш манбалари ҳисобидан жами 163 млрд. сўм миқдорида кредит маблағлари (ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш 44 млрд. сўмни ташкил қилди) ажратилган бўлса, «Таълим муассасаларининг битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПФ-4232-сонли Фармонга (2010 йил 28 июлдаги) мувофиқ, касб-хунар коллежлари битирувчиларининг бизнес-лойиҳаларини молиялаштиришга барча манбалар ҳисобидан жами 25 млрд. сўм миқдорида сармоялар (ўсиш ўтган йилга нисбатан 8 млрд. сўмни ташкил этди) йўналтирилди. Пировардида, 1 300 дан ортиқ янги иш ўринлари ташкил этилди.

Шахсий ёрдамчи хўжаликларга қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш учун микрокредитлар бериш тартиби бўйича эса, банк 15 млрд. сўм, тадбиркорлик субъектларига хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш учун 213 млрд. сўм миқдорида кредит маблағлари ажратиб, яна бир неча юзлаб янги иш ўринларининг очилишига замин яратди.

Бундан ташқари, ҳисобот даврида ТИФ Миллий банки томонидан тадбиркорлик субъектларига 152 млрд. сўм миқдорида микрокредит хизматлари кўрсатилди. Бу борадаги ўсиш ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 40 млрд. сўмни қайд этди.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

BANK VA TADBIRKOR

Тадбиркор аёллар сафи кенгаймоқда

Президентимиз раҳнамолигида хотин-қизларнинг ижтимоий фаоллигини юксалтириш, ҳуқуқий, иқтисодий билимини ошириш, ташаббус ва ғояларини қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбарининг 2004 йил 25 майдаги «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони бу борада муҳим дастуриламал бўлаётир.

Уларга бизнесни ташкил этиш, ҳужжат юритиш, солиқ имтиёзлари, кредит олиш ва бошқа масалалар юзасидан мутахассислар кўмагида зарур тавсия ва маслаҳатлар берилаётир.

Ўтган йили аёллар тадбиркорлигини ривожлантиришга тижорат банклари томонидан 53 млрд. 750 млн. сўм кредит маблағлари ажратилган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 63 млрд. сўмни ташкил этиши кўзда тутилган. Жорий йилнинг биринчи чорагида 10 млрд. сўмликдан ортиқ кредитлар эвазига хотин-қизларнинг бизнес-лойиҳалари молиялаштирилди.

Марғилон, Қўқон шаҳарлари, Риштон тумани миллий хунармандлиги билан машхур. Момоларимиз яратган адрас, гилам, дўппи ва турли шакл-

даги кашталар дунё аҳлини лол этиб келган. Бу анъаналар ҳозир ҳам изчил давом эттирилмоқда. Аёллар томонидан тикувчилик, тўқимачилик, паррандачилик каби турли йўналишдаги корхоналар ташкил этилаётгани бунинг яққол далилидир.

Тадбиркор Моҳира Ҳабибуллаева Фарғона шаҳрида «Maxpirat textile» масъулияти чекланган жамиятини таш-

кил этиб, йигирмадан ортиқ ёшларни иш билан таъминлади. Айни кунларда бу ерда болалар учун кийим-кечаклар ишлаб чиқарилмоқда.

– Биз, тадбиркорлар учун кенг имкониятлар яратилган, – дейди **М.Ҳабибуллаева**. – Бу бизнинг зиммамизга катта масъулият юклайди. Шу боис корхонамиз фаолиятини кенгайтириш, болалар учун пойабзал ишлаб

чиқаришни йўлга қўйиш ҳаракатидамиз.

Вилоятда қизлар, хусусан, касб-хунар коллежи битирувчилари бандлигини таъминлаш, уларни тадбиркорликка жалб этишга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жорий ўқув йилида касб-хунар коллежларини 28 минг 481 нафар қиз битирди. Вилоят хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан битирувчиларнинг банклар, Савдо-саноат палатаси, «Хунарманд» уюшмаси вилоят бўлимлари мутахассислари билан мулоқотлари уюштирилиб, уларга ишга жойлашиш тартиби, кредит ҳужжатларини расмийлаштириш ва кредит олиш масалалари юзасидан маълумотлар берилди. Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш истагида бўлган битирувчиларнинг банкдан имтиёзли кредит олишига кўмаклашилмоқда.

Буларнинг барчаси Президентимиз раҳнамолигида аҳоли, хусусан, хотин-қизларни иш билан таъминлаш, уларга муносиб турмуш шароити яратиш, истеъдод ва салоҳиятини юзага чиқариш борасида амалга оширилаётган изчил ишлар самарасидир.

Коллеж битирувчиларига иш жойи тайин

Президентимиз ташаббуси билан жорий этилган уч босқичли узлуксиз таълим тизимининг муҳим бўғини бўлган касб-хунар коллежлари ёшларнинг ўзи танлаган касбини пухта эгаллаб, малакали мутахассис бўлиб етишишида алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Таълим ва амалиёт узвийлиги – коллеж-корхона ҳамкорлиги мустаҳкам йўлга қўйилгани, ёш мутахассисларнинг келажагини кафолатлашга қаратилган чора-тадбирлар самарасида битирувчиларнинг асосий қисми ишлаб чиқариш амалиёти чоғидаёқ муқим иш ўрнига эга бўлмоқда.

Жорий йилда Наманган вилоятида 108 касб-хунар коллежини 39 минг 632 йигит-қиз 114 йўналиш бўйича тамомлаб, мутахассислик дипломини қўлга олди.

Коллеж битирувчиларини ишга жойлаштириш бўйича вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси, туман, шаҳар ҳокимликлари, манфаатдор корхона ва идоралар билан биргаликда ишлаб чиқилган чора-тадбирлар режаси асосида иш олиб борилаётир. Таъкидлаш жоизки, битирувчиларни иш билан таъминлашда уларнинг ўқув амалиётини ташкил этиш бўйича корхона ва ташкилотлар билан йўлга қўйилган ҳамкорлик ижобий самара бераётир.

– 193 битирувчининг қарийб 70 нафари диплом билан бирга меҳнат дафтарчасига ҳам эга бўлди, – дейди **Наманган санъат коллежи директори ўринбосари Акмал Тошпўлатов**. – Қолган битирувчилар уч томонлама тузилган шартномага асосан шаҳар, туман маданият ва спорт ишлари бўлимлари, болалар мусика ва санъат мактабларида иш билан таъминланади.

Битирувчиларнинг аксарияти ўқув амалиётини ўтаган корхона ёки таш-

килотда ишлаб қолмоқда. 2013-2014 ўқув йилида коллежларни битирган 40 минг 700 га яқин ёш мутахассиснинг 37 мингдан зиёди иш билан таъминлангани ва уларнинг 18 мингга яқини ўқув амалиётини ўташ учун бириктирилган корхонада иш ўрнига эга бўлгани бунинг исботидир.

Жорий ўқув йилида ҳам битирувчилар ишлаб чиқариш амалиётини ўташ ва кейинчалик уларни эгаллаган касби бўйича ишга жойлаштириш мақсадида 19 минг 826 ҳўжалик юритувчи субъектига уч томонлама шартнома асосида бириктирилди.

– Битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича аниқ вазифалар белгилаб олинган, – дейди вилоят ўрта махсус касб-хунар таълими бошқармаси катта мутахассиси Бекзод Абдиев. – Шунга қўра, битирувчиларнинг амалиёт ўташи ва бандлигини таъминлаш мақсадида шаҳар ва туманларда «Битирувчи штаби» ташкил қилиниб, у ерда ҳар бир битирувчи учун мониторинг йўлга қўйилган. Ўқув амалиёти бўйича ҳар 10 битирувчига биттадан тажрибали ўқитувчи бириктирилиб, амалиётни фаол ўтаган битирувчи моддий рағбатлантирилди. Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказлари томонидан тақдим этилган бўш ва квоталанган иш ўринларига манзилли рўйхатлар асосида битирувчиларни ишга жойлаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бундан ташқари, шаҳар ва туманларда ўтказилган 80 дан ортиқ меҳнат ярмаркаси, битирувчиларга бизнес-режа тузиш ва банк кре-

дитларидан фойдаланишга кўмаклашиш мақсадида ташкил этилган 160 дан ортиқ семинар ва учрашувлар ҳам ғоят фойдали бўлди.

Мамлакатимизда тадбиркорлик фаолияти ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётгани, айниқса, ёшлар учун яратилган кенг имконият ва имтиёзлар хусусида олиб борилган тарғибот-тушунтириш ишлари натижасида битирувчилар ўртасида тадбиркорлик фаолиятига қизиқиш тобора ортиб бормоқда. 2013 йилда ўзининг истиқболли бизнес-лойиҳасига эга бўлган 650 дан зиёд битирувчи банк кредити олиш истагини билдирган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 2 минг 250 нафардан ошди ва уларнинг рўйхати шакллантирилиб, умумий миқдори 13 млрд. сўмдан зиёд имтиёзли кредит олиш бўйича ҳужжатлар тайёрланди.

– «Алоқабанк»нинг 25 млн. сўмлик имтиёзли кредитини олдим, – дейди **Уйчи саноат, транспорт ва сервис касб-хунар коллежи битирувчиси Элёр Олтинбоев**. – Бу маблағ кўмагида мен чорвачиликни йўлга қўйиш билан бирга, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш устaxonасини ташкил қилмоқчиман.

Ўқувчиларда тадбиркорлик фаолияти бўйича зарур кўникмалар ҳосил қилиш, шунингдек, уларга қўшимча хунар ўргатишда коллежлар қошида ташкил этилган кичик корхоналар, ёрдамчи ишлаб чиқариш тармоқларининг фойдаси катта бўлаётир.

Айни пайтда тизимда иссиқхона, новвойхона, тикувчилик устaxonаси, компьютер хизмати, паррандачилик, «Гўзаллик салони», автомобилларга техник хизмат кўрсатиш каби ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишнинг ўнлаб тури бўйича олтимишдан зиёд кичик корхона фаолияти йўлга қўйилган.

Ишлаб чиқариш ҳажми ортади

Самарқанд шаҳридаги «Press Print Group» бирлашмасига қарашли «Истиқбол полиграф» масъулияти чекланган жамиятида трикотаж маҳсулотлари ва иккиламчи қоғоздан тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш цехлари ишга туширилди.

Корхонанинг иккиламчи қоғозни қайта ишлаш цехини ташкил этиш учун «Ўзбеклизингинтернейшнл» компаниясидан 65 минг АҚШ доллари қийматига эга ишлаб чиқариш ускуналари лизинг асосида харид қилинди. Ойига 150 млн. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга цехда йигирма иш ўрни яратилди.

– Ўтган йили мазкур корхонани ташкил этиб, шаҳар ҳокимлигидан ажратилган ер майдонида зарурий бинони қуриш ишларини бошлаган эдик, – дейди **корхона раҳбари Амур Ким**. – Бугунги кунда белгиланган икки цехни ишга туширдик. «Ипотека-банк» Самарқанд вилояти филиалининг 400 млн. сўмлик кредит маблағи эвазига олинган 60 та тикув машинаси ва бошқа зарур асбоб-ускуналар цех ишини бугунги кун талаблари даражасида ташкил этиш имконини берди. Тикув цехида жорий йил охирига қадар яна 70 иш ўрни яратиш мўлжалланмоқда.

BANK FAOLIYATI

25 йиллик фаолияти давомида «Туронбанк» акциядорлик-тижорат банки мамлакатимиз халқ хўжалигига ўз ҳиссасини қўшиб, барқарор ва ишончли молиявий ташкилот сифатида ўзини намойён этиб келмоқда. Банк айна вақтда ўз хизматлари билан аҳолининг барча қатламларини қамраб олди. Бугунги кунда банкнинг 17 та филиали, 28 та минибанки ва 80 дан ортиқ операция кассалари турли мулкчилик шаклидаги 21 мингдан зиёд хўжалик юритувчи субъектлар ва тадбиркорларга, шунингдек, 2 млн. дан ортиқ жисмоний шахсларга кенг қўламдаги банк хизматларини кўрсатиб келмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярим йиллиги мобайлида «Туронбанк» АТБ томонидан умумий қиймати 131,4 млрд. сўмлик кредит маблағлари ажратилган, шундан 16,5 млрд. сўми қишлоқ хўжалиги, 24,6 млрд. сўми саноат соҳасига, 27,7 млрд. сўми савдо ва умумий овқатланишга, 7,8 млрд. сўми маиший хизмат кўрсатишга, 35,5 млрд. сўми транспорт ва алоқа соҳаларини молиялаштиришга йўналтирилган. Бу каби саъй-ҳаракатлар натижасида йил бошидан буюн жами 1 665 янги иш ўрни яратилиб, улардан 30 фойизига коллеж битирувчилари бандлиги таъминланди.

Мамлакатимизда олиб борилаётган изчил ислохотлар натижасида банк ва молия тизими, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари иқтисодий тизимнинг таянч кучига айланиб бормоқда. Бу албатта, юртимизда яратилган қулай ишбилармонлик муҳити, ҳар бир соҳа ва тармоқ учун яратилаётган алоҳида имтиёз ва имкониятлар самарасидир. Республика тижорат банкларида олиб борилаётган молиялаш тизими аҳоли турмуш даражасининг яхшиланишида, бизнес субъектлари орасида соғлом рақобат муҳитининг шаклланишида, деҳқон ва фермер хўжаликлари ишлаб чиқариш салоҳиятининг ортишида яққол намоён бўлмоқда.

БАНК ХИЗМАТИ – ЭЛ МАНФААТИ ЙЎЛИДА

Хисобот санасига «Туронбанк» АТБ томонидан 70 нафар коллеж битирувчиларига ўз бизнес-лойиҳаларини молиялаштириш учун 2,7 млрд. сўмдан ортиқ маблағлар ажратилди.

Аҳоли турмуш тарзини яхшилаш, уларнинг турар жойга бўлган эҳтиёжини таъминлаш мақсадида «Туронбанк» АТБ республика-миз вилоятларида уй-жойларни қуриш ҳамда аҳоли турар жойларини реконструкция қилиш ишларида фаол иштирок этмоқда.

Хусусан, Қорақалпоғистон Республикаси, Нукус шаҳри Қорақалпоғистон кўчасида жами 24 та хонадондан иборат бўлган кўп қаватли уй-жой қурилиши учун жами 5 280,0 млн. сўм ажратилди.

Жиззах вилояти, Жиззах шаҳар, Мустақиллик кўчасида 16 та хонадондан иборат бўлган 4 та кўп қаватли турар жой қурилиши 3 465,0 млн. сўм миқдоридаги кредит маблағлари билан молиялаштирилди.

Қашқадарё вилояти, Шаҳрисабз шаҳри, Ипак йўли кўчасида 32 та хонадондан иборат бўлган кўп қаватли турар жой қурилишига эса

7 366,0 млн. сўм кредит маблағи йўналтирилди.

Навоий вилояти, Кармана тумани Янгиариқ ҚФЙ, Талқоқ маҳалласида қурилган 64 та хонадондан иборат 4 қаватли бино қурилишига 3 771,5 млн. сўм ажратилди.

Таъкидлаш жоиз, бугун кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз тараққиётида, авваламбор, халқимиз учун муносиб ҳаёт барпо этиш, масъулиятли вазифаларни амалга оширишда шубҳасиз ҳал қилувчи ўрин ва таъсирга эга. Бу борада яратилаётган имтиёзлар эса корхоналар маблағларининг тежалишига ва айланма маблағнинг кўпайишига, фаолиятнинг кенгайишига, пировардида эса аҳоли даромадларининг ортишига олиб келмоқда.

Айни пайтда «Туронбанк» АТБ томонидан кўрсатилаётган микромолиявий хизматлар «Республикада янги иш жойлари яратиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш» Дастури прогноз параметрларида қайд этилган барча бандлик йўналишлари бўйича, жумладан, янги ташкил этиладиган кичик корхона ва микрофирмалар-

га ҳамда яқка тартибдаги тадбиркорликни ривожлантириш учун бошланғич сармоя микрокредитлари ажратиш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш, паррандачилик, балиқчилик ва асаларичиликни ривожлантириш мақсадлари учун йўналтирилди.

Хусусан, 2015 йилда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 105,8 млрд. сўмлик микромолиявий хизматлар кўрсатилди. Бунда янги ташкил этилган субъектларга бошланғич сармояни шакллантириш учун ажратилган микрокредитлар 5,3 млрд. сўмни ташкил этди.

Банк томонидан йил бошидан оилавий, хусусий тадбиркорлик ва хунармандчилик субъектларига 1,7 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратилди. Ушбу маблағлар янги корхоналар барпо этиш, мавжудларни реконструкция ва модернизация қилиш бўйича лойиҳани амалга ошириш ҳисобига қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашни чуқурлаштириш ва истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан

озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхоналарига технологик ускуналар ҳамда хомашё ва материаллар сотиб олишга йўналтирилди.

Банк ёшларнинг тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш дастурида фаол иштирок этди. Коллеж битирувчиларини, хусусан, қизларни тадбиркорликка жалб этиш борасида ҳам кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Жорий йилнинг дастлабки ярим йиллигида 70 нафар коллеж битирувчиларининг жами 2,7 млрд. сўмлик бизнес-лойиҳалари молиялаштирилди.

Аёллар меҳнатидан фойдаланувчи кичик корхоналарга, шунингдек, аёллар раҳбарлик қилаётган корхоналарга, оилавий бизнесни ривожлантиришга, жумладан, чорва моллари ва паррандаларни парваришлаш ҳамда сут ва сут маҳсулотларини қайта ишлаш ускуналари сотиб олиш учун 14,0 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратилди.

Бекзод АҚРОМОВ.

Хизматлар лицензияланган.

Реклама ўрнида

Мижозлар банк хизматларидан мамнун

Бугунги кунда юртимизда аҳоли бандлиги ва турмуш даражасини ошириш, шунингдек, маҳаллий бозорларни мамлакатимизда ишлаб чиқарилган товарлар билан тўлдириш масалаларини ҳал қилишда, биринчи навбатда, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда.

Зеро, ушбу соҳани қўллаб-қувватлаш янги мулкдорлар синфининг шаклланиши ва кенг қўламли меҳнат бозорининг яратилишига муҳим туртки бўлиб, минглаб одамлар учун даромад ва фаровон турмуш манбаи сифатида хизмат қилмоқда.

Қувонарлиси, ушбу йўналишдаги ислохотлар ижросида республика-миз банк тизими муносиб ҳисса қўшмоқда. Бунда тижорат банклари кредитларидан фойдаланиб, самарали натижаларга эришаётган қуйидаги хўжалик субъектлари фаолияти мисолида кўришимиз мумкин.

М.АМИНОВ, «Шифо» кўп тармоқли хусусий корхонаси раҳбари (Сурхондарё вилояти):

– Республика-мизда кўп тармоқли хўжалик субъекти сифатида фаолият юритишга доир барча имкониятлар мавжуд. Шарт-шароитлардан оқилона фойдаланган ҳолда биз ҳам фаолиятимизни тобора кенгайтириб бораёلمиз. Ҳозирда вилоятимиз аҳолиси учун дори-дармонлар савдоси, чакана савдо, сартарошхона, ошхона ва тиббий хизмат кўрсатишни ташкил қилганмиз.

Бу борада бизни «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБнинг Сурхондарё минтақавий филиали молиявий қўллаб-қувватлаб, дастлаб 96 млн. сўм, кейин эса, 250,0 млн. сўм миқдорида кредит ажратди. Ушбу банк маблағларига Термиз ва Шеробод шаҳарларидаги тиббий клиникаларимизни замонавий ультратовуш (УЗИ), электрокардиография аппаратлари ва бошқа тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаб, яна 10 нафар тиббиёт мутахассисини ишга жалб қилдик.

Ф.УМИРОВ, «Юқори Чирчиқ Чорва Инвест» МЧЖ раҳбари (Тошкент вилояти):

– Корхонамиз 2011 йилда бозорларимизни табиий сут ва гўшт маҳсулотлари билан таъминлаш мақсадида ташкил этилган. 2012 йилда фаолиятимизни янада ривожлантириш, маҳсулот турини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш йўлида Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг Тошкент вилояти бўлимида 700 млн. сўм миқдорида кредит олиб, Польша давлатидан 112 бош насли қорамол келтирдик.

Лойиҳамизнинг амалга оширилиши натижасида корхонамиз ҳар ойда 120 тонна гўшт ҳамда 5 минг тонна сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришга, янги ўнта иш ўрни яратишга эришди.

Энг муҳими, бошқа турдош корхоналар билан ҳамкорлик ўрнатиб, йирик миқдордаги шартномалар асосида ишларни йўлга қўйишга муваффақ бўлдик.

Ф.НОРМАХМАТОВ, «Дўстлик» МЧЖ раҳбари (Қашқадарё вилояти):

– Бугунги кунда вилоятимизда бири-биридан шинам кўплаб иншоотлар барпо этилмоқда. Шунинг билан олиб, норузда материал (шебень, ювилган кум)лар ишлаб чиқаришни ўз олдимизга мақсад қилдик.

«Қишлоқ қурилиш банк» АТБнинг Қашқадарё минтақавий филиали томонидан ажратилган 830,0 млн. сўмлик кредит маблағи бизнес-режамизнинг қисқа муддатда ишга тушишига туртки бўлди. Банк сармояси ҳисобига ҳудудда соатига 46-88 куб метр ана шундай маҳсулотлар

ишлаб чиқариш қувватига эга заводни ишга туширдик.

Бугунги кунда корхонамиз тўлиқ замонавий технологик ускуналар билан жиҳозланган. Бу заводида ишлаб чиқариш ҳам сифат, ҳам ҳажм жиҳатдан барқарор юритилишини таъминламоқда. Хусусан, 2014 йилда республика-миз ноозиқ-овқат истеъмол бозорига жамиятимиз томонидан қарийб 400,0 млн. сўмлик норузда материаллари етказиб берилди. Жорий йилда ушбу кўрсаткич икки бараварга ортиши кутилмоқда.

Наргиз АХМЕДОВА тайёрлади.

ТАHLIL

Ўзбекистоннинг қимматли қоғозлар бозори: 2015 йил январь-май ойларида

Қимматли қоғозларнинг биржадаги айланмаси динамикаси

2015 йилнинг январь-май ойларида «Тошкент» республика фонд биржасидаги қимматли қоғозларнинг умумий айланмаси 78,5 млрд. сўмни ташкил этди, бу ўтган йилги кўрсаткичдан 46,2 млрд. сўмга кўпдир. Савдоларнинг динамикаси айланма ҳажмлари 2013 йилдан бошлаб муттасил ўсиб бораётганини кўрсатмоқда. Агар 2013 йилнинг январь-май ойларида қимматли қоғозлар айланмаси ҳажми 23,9 млрд. сўмни ташкил этган бўлса, жорий йилнинг январь-майидаги савдолар ҳажми ушбу кўрсаткичдан 54,6 млрд. сўмга кўпдир (ёки 3,3 бараварга ошган).

Акциядорлик жамиятлари ва биржадаги қимматли қоғозлар кўрсаткичлари январь-май ойларида

Кўрсаткичлар	2012 й.	2013 й.	2014 й.	2015 й.
Қимматли қоғозлари билан биржага мурожаат қилган АЖлар сони	77	71	79	49
Битимлар сони, донада	462	469	377	1 179
Қимматли қоғозлар сони, млн. донада	62,4	34,6	49,8	135,9
Битимлар миқдори, млрд. сўмда	61,6	23,9	32,3	78,5

2-жадвал.

Биржа айланмасининг тармоқлар бўйича таркиби январь-май ойларида, фоизда

	2012 й.	2013 й.	2014 й.	2015 й.
Банклар	80,0	60,5	76,0	94,7
Лизинг	4,6	13,7	0,1	0,03
Саноат	3,4	0,7	3,8	0,10
Ижтимоий соҳа	0,3	2,6	0,2	0,14
Сугурта	2,1	3,9	5,5	1,0
Курилиш	1,6	2,1	2,9	2,8
Агросаноат мажмуаси	2,2	9,8	2,5	0,07
Бошқалар	5,8	6,7	9,0	1,3

Қимматли қоғозлар биржа бозорининг таркиби

Умумий биржа айланмаси таркибида қимматли қоғозларни жойлаштиришнинг иккиламчи бозори устунлик қилмоқда – бу умумий биржа айланмасининг 81,9 фоизни ёки 64,3 млрд. сўмни ташкил этади. Бунда иккиламчи бозордаги айланмалар 2014 йилнинг январь-майидаги кўрсаткичлардан (16,2 млрд. сўм) деярли 4 бараварга ошган.

Қимматли қоғозларни бирламчи жойлаштириш ҳажмларининг улуши 18,1 фоизни ёки 14,2 млрд. сўмни ташкил этди, бу 2014 йилдаги шу давр ҳажмидан 1,8 млрд. сўмга камдир (16,0 млрд. сўм).

Шуни қайд этиш лозимки, иккиламчи фонд бозори ривожланишининг даражаси мамлакат қимматли қоғозлар бозори рақобатбардошлигининг асосий кўрсаткичларидан бири ҳисобланади. «Тошкент» РФБ маълумотларига кўра, иккиламчи бозорда биржа айланмалари улушининг ошишига сабаблардан бири бўлиб акциядорлик-тижорат банкларининг қимматли қоғозлари билан савдо фаоллигининг ошганлиги ҳисобланади, хусусан, иккиламчи бозорда «Ипотека-банк» акциялари билан биржа айланмаси 2015 йилнинг январь-май ойларида 43,1 млрд. сўмни ташкил этган. Яна «Алоқабанк» (8,1 млрд. сўм), «InFinBank» (6,2 млрд. сўм) ва «Ўзсаноатқурилишбанк» (5,2 млрд. сўм) сингари учта банкда ҳажмлар 5 млрд. сўмдан ошган.

2015 йилнинг январь-майида

1-жадвал.

1 179 та биржа битимлари тузилган (2014 йилнинг январь-майида – 377 та битим) ва 49 акциядорлик жамиятининг 135,9 млн. дона акцияси реализация қилинган.

2015 йилнинг январь-май ойлари якуни бўйича қимматли қоғозлар билан биржа айланмасининг иқтисодиёт асосий тармоқлари кесимидаги таркиби қуйидаги маълумотлар билан тавсифланади:

- иқтисодиётнинг молия сектори корхоналари улушига биржа айланмасининг 95,5 фоизи ёки 75,2 млрд. сўм тўғри келади, шу жумладан, банклар улуши биржа айланмасининг 94,7 фоизи ёки 74,4 млрд. сўм, сугурта ва лизинг компанияларининг улушлари тегшли тарзда 0,8 млрд. сўм (1,0 фоиз) ва 0,03 млрд. сўм (0,03 фоиз). 2014 йилнинг худди шу даврига молия секторининг улуши 81,7 фоизни ёки 26,4 млрд. сўмни ташкил этган эди;

- агросаноат мажмуасининг улуши – 0,07 фоиз, ёки 0,06 млрд. сўм бўлди (2014 йилнинг 5 ойида – 2,5 фоиз, ёки 0,8 млрд. сўм);

- саноат секторининг улуши биржа айланмасида – 0,14 фоиз ёки 0,1 млрд. сўм (2014 йилнинг 5 ойида – 3,8 фоиз, ёки 1,2 млрд. сўм);

- қурилиш тармоғи корхоналарининг улуши – 2,8 фоиз, ёки 2,2 млрд. сўм (2014 йилнинг 5 ойида – 2,9 фоиз, ёки 0,9 млрд. сўм).

Ҳисобот даврида жисмоний шахсларнинг инвестицион фаоллигида пасайиш кузатилмоқда, уларнинг биржа айланмасидаги улуши 8,7 фоизгача тушган (2014 йилнинг январь-майида жисмоний шахс бўлган инвесторларнинг улуши 14,3 фоизни ташкил этган эди).

Таркибнинг инвесторлар кесимидаги таҳлили 2015 йилнинг январь-май ойларида кичик бизнес инвесторларининг улуши 13,9 фоизни, сугурта компанияларининг улуши – 12,4 фоизни ташкил этганлигини кўрсатади.

Инвесторлар кесимида биржа айланмасининг таркиби январь-май ойларида, фоизда

	2014 й.	2015 й.
Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик	27,0	13,9
Хорижий инвесторлар	9,3	2,1
Сугурта компаниялари	5,3	12,4
Жисмоний шахслар	14,3	8,7
Банклар	33,1	0,8
Лизинг компаниялари	7,3	0,3
Бошқа юридик шахслар	3,7	61,7

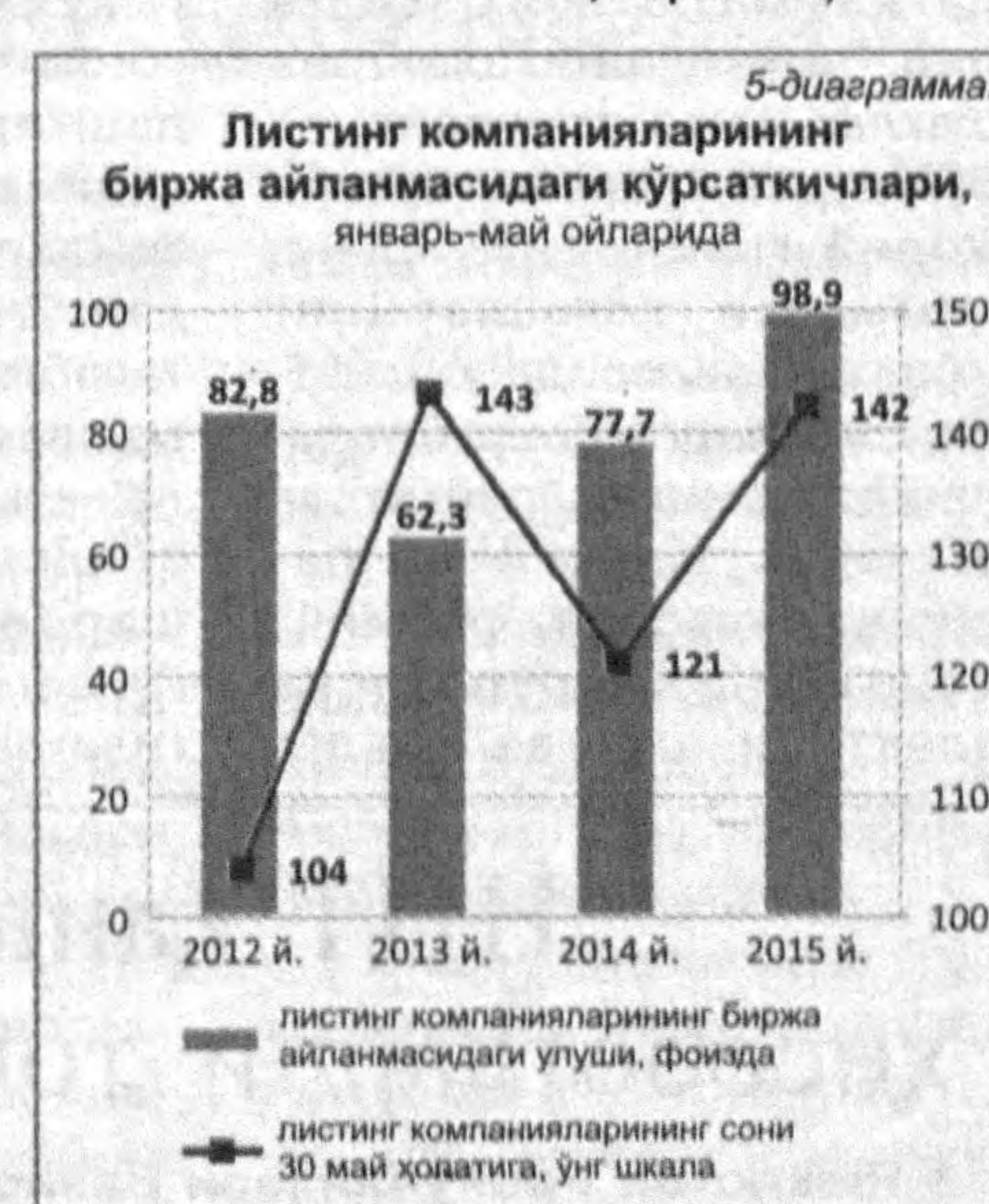
Листинг компанияларининг биржа таҳлили

2015 йилнинг бошида расмий биржа листингида 133 компания мавжуд бўлган, бунда йил бошидан буён листингга 9 та янги компаниялар киририлган. 2015 йилнинг 30 май ҳолатига расмий биржа листингида 142 акциядорлик жамиятлари мавжуддир.

Расмий биржа листингига кирувчи акциядорлик жамиятлари акцияларининг бозор капиталлашуви бўйича кўрсаткичи 2015 йилнинг 30 май ҳолатига 6 976,0 млрд. сўмни ташкил этди, бу ўтган йилнинг шу даври кўрсаткичидан (6 437 млрд. сўм) 539,0 млрд. сўмга юқоридир.

Жорий йилнинг январь-май ойларида листинг компанияларининг қимматли қоғозлари билан 77,7 млрд. сўмга 1 155 та битим тузилган (2014 йилнинг шу даврида – 307 битим), бу ҳисобот даври учун умумий биржа айланмасининг 98,9 фоизни ташкил этади. Ўтган йилнинг шу даври кўрсаткичи билан солиштирганда (25,1 млрд. сўм) листинг компанияларининг қимматли қоғозлари билан айланма 3 баравардан кўпга ошган. Ҳисобот даврида листинг компаниялари айланмасининг тармоқ таркибида тижорат банкларининг қимматли қоғозлари устунлик қилади (74,4 млрд. сўм ёки умумий айланманинг 95,6 фоизи).

Листинг компанияларининг қимматли қоғозлар билан биржа айланмасидаги катта қисмни ўтган даврда иккиламчи жойлаштириш ташкил этди – 63,5 млрд. сўм (умумий айланманинг 81,7 фоизи).

РЕПО битимлари бўйича биржа таҳлили

2015 йилнинг январь-май ойларида 0,6 млрд. сўмга 7 та РЕПО битими тузилган (2014 йилнинг январь-майида – 0,8 млрд. сўмга 7 та битим). Биржанинг умумий айланмасида РЕПО битимларининг улуши 0,8 фоизни ташкил этади.

3-жадвал.

QONUNCHILIKDAGI YANGILIKLAR

Янги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тақдим этамиз

Акциялар электрон шаклда ҳам чиқарилади

Президентимиз томонидан 2015 йил 3 июнда «Кимматли қоғозлар бозори тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Қонун (ЎРҚ-387-сон) имзоланди, қонун «Халқ сўзи» газетасининг 2015 йил 4 июндаги сонидан расман эълон қилинган кундан кучга кирди.

«Кимматли қоғозлар бозори тўғрисида»ги Қонун қимматли қоғозлар эмиссияси билан боғлиқ ҳуқуқий таомилларнинг соддалаштирилиши ва самарадорлигининг оширилишига йўналтирилган.

Қонуннинг янги таҳририда корпоратив ва инфратузилма облигацияларини чиқариш тартиби ва шартлари белгиланди. Аввало акциялар, корпоратив ва инфратузилма облигациялари, шунингдек, депозитар тилхатлар қоғоз кўринишларсиз – яъни ҳисоб регистрларида электрон шаклда ёзув тарзида чиқарилиши аниқлаштирилди. Шу билан бирга, қонунда қимматли қоғозларнинг 2 шаклда: ҳужжат кўринишида (бланкалар тарзида) ва ҳужжат кўринишида бўлмаган шаклларда чиқарилиши назарда тутилган.

Қонуннинг янги таҳририда қимматли қоғозларга оид битимларни электрон шаклда амалга ошириш ва рўйхатдан ўтказиш тартиби жорий қилинди. Чунинчи, қимматли қоғозларнинг уюшган савдосида қимматли қоғозларга доир битимларни тузиш ва рўйхатдан ўтказиш уларни ёзма равишда (қоғозда) расмийлаштириш заруратисиз электрон шаклда амалга

оширилади. Қимматли қоғозларга доир бошқа битимлар ёзма шаклда тузилади ва қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилиши лозим.

Қонун билан шунингдек, қимматли қоғозлар бозорида манипуляция (хийла-найранг) ишлатиш ва инсайдер ахборотдан фойдаланиш учун жавобгарлик белгиланди. Яъни қимматли қоғозларни олиш ёки реализация қилиш учун ошкор қилинмаган (тарқатилмаган) ва ошкор қилиниши (тарқатилиши) қимматли қоғозлар қийматининг ўзгаришига жиддий таъсир кўрсатиши мумкин бўлганлиги туфайли қимматли қоғозлар бозорининг бир иштирокчисига бошқасига нисбатан устунлик бериши мумкин бўлган ахборотдан фойдаланиш қимматли қоғозлар бозорида инсайдер ахборотдан фойдаланиш жумласига киради.

Ҳужжат билан қимматли қоғозлар чиқарилиши ва жойлаштирилишини либераллаштириш, уларга доир битимларни тузиш ва рўйхатдан ўтказишга қўйиладиган талабларни соддалаштириш, мамлакатимиз фонд бозорида малакали фаолиятни амалга ошириш учун қулай шароитларни яратишга йўналтирилган бир қатор янгилликлар киритилган.

ННТ қандай ҳисоботларни топширади?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 10 мартдаги 57-сонли қарорига мувофиқ Адлия вазирининг буйруғи (Адлия вазирлиги томонидан 2015 йил 4 июнда 2680-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот шакллари тасдиқланди.

Хусусан, ҳисоботнинг 3 шакли тасдиқланди:

- ННТнинг фаолияти тўғрисида ҳисобот;
- ННТ ҳудудий бўлиминининг фаолияти тўғрисида ҳисобот;
- Халқаро ва хорижий ННТ ваколатхонасининг/филиалининг фаолияти тўғрисида ҳисобот.

Шуни эслатиб ўтамоқчи, Нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги Низомга (Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 10 мартдаги 57-сонли қарори билан тасдиқланган) мувофиқ ННТ, шунингдек, уларнинг алоҳида бўлинмалари томонидан тегишли адлия органига ҳар йили 1 февралгача ўтган йилдаги ўз фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи (шу жумладан, фаолиятни молиялаштириш манбалари ва маблағларнинг сарфланиши тўғрисидаги декларацияни, мавжуд аъзолар сони тўғрисидаги маълумотларни) тақдим этилади.

Фуқароларнинг суғурта бадаллари якка тартибда ҳисобга олинади

Давлат солиқ қўмитаси ва Молия вазирлигининг қарори (Адлия вазирлиги томонидан 2015 йил 16 июнда 2683-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ўтказилган суғурта бадалларини якка тартибда ҳисобга олишнинг марказлаштирилган электрон реестрини шакллантириш ва юритиш тўғрисидаги Низом тасдиқланди.

Реестр – Давлат солиқ қўмитасининг маълумотлар ягона ахборот базаси негизда яратилган фуқароларнинг бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадалларининг якка тартибда ҳисобга олиш бўйича маълумотларнинг ягона электрон ахборот базасидир.

Солиқ кодексининг (Кодекс) 172-моддасида назарда тутилган жисмоний шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича даромадларигина якка тартибда ҳисобга олиниши лозим.

Реестр фуқароларнинг Пенсия жамғармасига ҳисобланган суғурта бадаллари тўғрисидаги маълумотлар асосида шаклланади. Бунинг учун иш берувчи маълумотларни солиқ ҳисоби бўйича жойлашган солиқ хизмати органларига ҳар чоракда, ҳисобот давридан кейинги ойнинг 25-кунидан кечиктирмай, йил якунлари бўйича эса – йиллик молиявий ҳисобот топшириладиган муддатда тақдим этади (Кодекснинг 310-моддаси).

Бунда Ягона ижтимоий тўлов ва фуқароларнинг бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари ҳисоб-китоби (Молия вазирлиги ва ДСКнинг Адлия вазирлиги томонидан 2013 йил 22 мартда 2439-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарорига 4-илова) 4-иловада Реестрда ҳисобга олиниши лозим бўлган маълумотлар

иш берувчи томонидан электрон шаклда расмийлаштирилади. Шаклни portal.pgtm.uz сайтидан олиш мумкин.

Давлат солиқ хизмати органлари маълумотлар келиб тушишига кўра, уларни ДСКнинг Марказлашган ахборот базасига киритади. Кўрсатилган маълумотлар Пенсия жамғармасига тақдим этилиши учун, жамғармадан келиб тушган электрон сўров асосида якка тартибдаги ҳисобга олишнинг тегишли маълумотлари шакллантирилади ва юборилади.

Ҳужжат билан жисмоний шахсларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари белгиланди. Жисмоний шахс қуйидагиларга ҳақлидир:

иш берувчидан ойма-ой бўлинган ҳолдаги маълумотлар тўғрисида маълумотномани бепул олиш;

Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали фуқароларнинг ўтказилган суғурта бадаллари тўғрисидаги маълумотларини олиш бўйича давлат интерактив хизматидан фойдаланиш;

иш берувчи томонидан давлат солиқ хизмати органларига тақдим этилган маълумотларда хатоликлар аниқланган тақдирда иш берувчидан маълумотларни тўғрилаш ва қайта топширишни талаб қилиш.

Шунингдек, жисмоний шахс:

СТИР берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани оли-

ши, уни сақлаши ва иш берувчининг талабига кўра тақдим этиши;

СТИР берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномадаги маълумотлар ўзгарган тақдирда, шунингдек, ушбу гувоҳнома йўқотилган тақдирда ариза билан солиқ хизмати органларига мурожаат этиши;

солиқ органлари талабига мувофиқ СТИР берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномага киритилиши лозим бўлган маълумотларни тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этиши зарур.

Иш берувчи у ҳисобга қўйилган жойдаги давлат солиқ хизмати органлари билан якка тартибдаги ҳисобга олишни юритилишнинг тўғрилиги юзасидан маълумотларнинг ўзаро солиштирилиши амалга ошириш ҳуқуқига эга. Бунда иш берувчи жисмоний шахснинг аризасига асосан мазкур жисмоний шахс бўйича ойма-ой бўлинган ҳолдаги маълумотлар тўғрисида маълумотномани ариза олинган кундан бошлаб 3 иш куни давомида бепул бериши лозим, шунингдек, маълумотларга тузатишлар киритилган ва солиқ органларига қайта топширилган тақдирда жисмоний шахсни хабардор қилишга мажбур. Юридик шахс қайта ташкил этилган тақдирда маълумотлар тўғрисида маълумотномани бериш бўйича мажбурият унинг ҳуқуқий во-рисига юклатилади.

Коллеж ва лицейлар талаб юқори бўлган касблар бўйича қайта ихтисослаштирилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 3 июндаги 145-сонли қарори билан талаб юқори бўлган касблар бўйича ўрта махсус маълумотли мутахассисларни тайёрлашни таъминлаш мақсадида қуйидагилар белгиланди:

2015/2016 ўқув йилида умумтаълим мактабларининг 9-синф битирувчиларини аниқ касблар ва мутахассисликлар бўйича касб-хунар коллежлари ва академик лицейларга қабул қилиш ҳар бир вилоят, шаҳар ва туманда баланс ҳисоб-китоблари асосида амалга оширилади. Бунда ишлаб чиқаришларни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлашга доир амалга ошириш мўлжалланган инвестиция лойиҳалари, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларидан келиб чиққан ҳолда 2018 йилда янги иш ўринлари яратилиши лозим;

2015/2016 ўқув йилидан бошлаб 35 та касб-хунар коллежи касблар ва мутахассисликларни кенгайтириб ва бирхиллаштириб қайта ихтисослаштирилади.

Ҳужжат билан иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларининг ўрта махсус, касб-хунар таълими маълумотида эга мутахассисларга бўлган реал эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда 2015/2016 ўқув йилида умумтаълим мактабларининг 9-синф битирувчиларини касб-хунар коллежлари ва академик лицейларга ўқишга қабул қилиш параметрлари тасдиқланди.

YIRIK PLANDA

Электрон тижоратни ривожлантириш йўлида

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси томонидан Товар-хонашў биржаси билан ҳамкорликда «Ўзбекистон Республикаси товар-хонашў биржаси томонидан электрон харидлар ташкил этилиши ва ўтказилишида очиқ-ошкоралик таъминланиши, уларда кичик бизнес субъектлари иштирокининг аҳамияти ва жорий этилган янги савдо платформасининг истиқболлари» мавзусида матбуот анжумани ташкил этилди.

Тадбирда давлат ва корпоратив харидларини биржада жорий этиш натижалари, иштирок этаётган кичик бизнес субъектларининг аҳамияти ҳамда тизимнинг очиқ ва ошкоралиги, самарадорлигини ошириш бўйича қўлланилаётган чоралар билан оммавий ахборот воситалари вакиллари таништирилди.

ЎзРТХБнинг янада ривожланиши учун белгиланган муҳим стратегик вазифаларидан бири биржа фаолиятининг янги йўналишларини ўзлаштириш ҳисобланиб, улар қаторига электрон харидлар тизими ҳам киритилди. Мазкур тизим бошланғич нархларни пасайтиришга қаратилган электрон аукцион савдолар шаклида амалга оширилади ва улар сўнгги йилларда юқори суръатлар билан ўсиш кўрсаткичларини намойиш этиб келмоқда. Биргина 2014 йил мобайнида электрон харидларнинг умумий ҳажми 821,0 млрд. сўмга етди. Бунда давлат харидларининг ҳажми 2013 йилга нисбатан 13 фоизга ўсиб, 470,6 млрд. сўмни ташкил этди. Жорий этилганига кўп бўлмаган корпоратив харидларнинг айланмаси эса 350,0 млрд. сўмдан

ошди. Олдинроқ давлат ва корпоратив харидлар бўйича ўтказилаётган электрон савдолар давомида ҳар бир талабномага етказиб берувчиларнинг атиги 2 та таклиф тўғри келган бўлса, ҳозирда бу кўрсаткич 6 тага етди.

Тадбир давомида савдо тизимининг очиқ-ошкоралиги, биринчи ўринда, электрон харид бўйича ахборот ресурси ва бир вақтнинг ўзида кўптармоқли савдо платформа вазифасини бажараётган биржанинг махсус ахборот портали орқали таъминланаётгани ҳамда тизимда мавжуд афзалликлар бюджет ташкилотлари, монополия субъектлари, давлат унитар корхоналари ва устав фондида 50 фоиздан ортиқ давлат улуши бўлган хўжалик жамиятларининг харид қилиш фаолиятларига ҳам ижобий таъсир кўрсатиб келаётгани айтиб ўтилди.

– Ҳозирда устав фондида давлат улуши 50 фоиздан юқори бўлган хўжалик жамиятларининг электрон харидлар тизимида фаол иштирокини таъминлаш бўйича бир қанча ишлар амалга оширилмоқда, – дейди **Давлат рақобат қўмитаси ҳузури-**

даги Давлат активларини бошқариш маркази бош мутахассиси Матжон Юнусов. – Бунинг самараси ўлароқ, 2015 йилнинг 5 ойи давомида устав капиталда давлат улуши мавжуд бўлган хўжалик жамиятлари Ўзбекистон Республикаси товар-хона-

ашў биржасида ташкил қилинган электрон савдоларда иштирок этиб, 33,2 млрд. сўм миқдоридаги корпоратив харидлар учун шартномаларни имзолади, бу кўрсаткич эса жами корпоратив савдоларнинг 23,5 фоизини ташкил этди. Натижада давлат улуши бўлган хўжалик жамиятлари томонидан амалга оширилган корпоратив харидларда бошланғич қийматга нисбатан 6,9 млрд. сўм миқдоридаги (ёки 14,8 фоиз) маблағ иқтисод қилинди.

Шунингдек, анжуманда электрон харидлар тизими доимий равишда такомиллаштириб борилаётгани борасида ҳам фикр-мулоҳазалар юритилди. Бу борада жорий йилнинг

ўзида сўнгги янгилик биржада давлат харидлари жараёнини янада жадаллаштириш ва соддалаштириш ҳамда уларга тадбиркорлик субъектларини янада кенгроқ жалб этиш мақсадида «электрон каталог» янги савдо тизими жорий этилди.

– Юртбошимизнинг 2014 йил 4 декабрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасининг 2015 йилги асосий макроиктисодий кўрсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги 2270-сонли Қарори ижросини таъминлаш мақсадида йўлга қўйилган ушбу савдо тизимида энг зарур бўлган товарларнинг харид қилиш жара-

ёни 48 соатни ташкил этади, – дейди **Товар-хонашў биржаси Кичик бизнес субъектларини қўллаб-қувватлаш маркази бош мутахассиси Жасур Юнусов.** – Тизим автоматик равишда энг кам нарх берган етказиб берувчини ҳолиб деб танлайди, шартномани шакллантиради ва уни буюртмачи ҳамда етказиб берувчининг персонал кабинетига юборади. Шунингдек, электрон каталокка киритилган етказиб берувчиларнинг таклифлари буюртмачилар учун оммавий оферта ҳисобланиб, унда товарнинг аниқ маркази, ишлаб чиқарувчиси ҳамда сурати кўрсатилади.

Ёрқин ОЧИЛОВ.

Таълим ва карьера

Мустақил ҳаёт сари дадил қадам

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

– Айни пайтда жуда ҳаяжондаман, – дейди **«Кредит-иқтисод» факультети битирувчиси Делшат Абдурауфов.** – Юзлаб талабалар орасида раҳбарият мени минбарга биринчилардан чорлаб, имтиёзли диплом топширди. Бунинг учун аввало, Юртбошимиз, қолаверса, ота-онам ҳамда устозларимга таъзим қиламан. Чунки уларнинг қўллаб-қувватлаши билан шундай даражага етишдим. Шунингдек, жорий йилда «Ҳамкорбанк» АТБ томонидан эълон қилинган «Энг яхши битирув малакавий иши» танловида ғолиб бўлганим ҳам ҳаётимда ўчмас из қолдириши, табиий. Чунки ушбу ҳужжат тўрт йиллик изланишларимни юзага чиқарибгина қолмай, таълимдан узлуксиз равишда бевоқиф ишлаб чиқаришга ўтишимга асос бўлди.

– Жорий йилда факультетимизнинг «Банк иши» йўналишини 224 нафар талаба таомламоқда, – дейди **«Кредит-иқтисод» факультети декани в.б. Тўрабой Каралиев.** – Мазкур битирувчиларнинг қарийб 20 нафарига бугун имтиёз-

ли диплом берилган бўлса, 90 нафардан ортигига Марказий банк ва унинг ҳудудий бош бошқармалари ҳамда тижорат банклари томонидан уларнинг тўғридан-тўғри ишга жалб қилинишини ифодаловчи махсус диплом топширилди.

Шунингдек, тадбирда ушбу факультет битирувчилари талабалари ўртасида Давлат-тижорат Халқ банки, «Ҳамкорбанк», «Алоқабанк» ҳамда «Агробанк» акциядорлик-тижорат банклари томонидан эълон қилинган «Энг яхши битирув малакавий иши» ва «Энг яхши инновацион ғоя» танловларининг ғолиблари аниқланиб, улар қимматбаҳо совға ва пул мукофотлари билан рағбатлантирилди.

– Битирув малакавий

ишим «Банк активларининг даромадлилиги ва ликвидлиги ўртасидаги мутаносибликни таъминлаш йўллари» мавзусида бўлиб, «Ҳамкорбанк» АТБ томонидан ғолиб деб топилди, – дейди **Феруз Жамолов.** – Маълумки, банк ликвидлигини таъминлаш тизимида энг долзарб масалалардан ҳисобланиб, у банкнинг мижозлари олдидаги мажбуриятини ўз вақтида қондира олиш қобилиятини билдиради. Мазкур ишимда бир-бирига тамоман тескари бўлган ушбу икки тушунча – даромадлилик ва ликвидлик ўртасидаги мутаносибликни таъминлашнинг самарали йўллари бўйича ўз таклифларимни баён этганман.

Назира МАВЛОНОВА.

Ёш мутахассислар иш билан таъминланади

Тошкент шаҳридаги Инха университетида «Очиқ эшиклар куни» ва амалиёт ҳамда карьера ярмаркаси бўлиб ўтди.

Тадбирларда қирқдан ортиқ миллий ва хорижий компания ҳамда корхона иштирок этиб, алоқа, дастурлаш, графика дизайни, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари соҳаси мутахассислари учун 400 дан зиёд бўш иш ўрнини таклиф қилди.

Ахборот-коммуникация технологиялари жадал ривожланаётгани ва улар жамият ҳаётининг турли соҳалари ва иқтисодий тармоқларига таъбиқ этилаётгани юқори малакали ва салоҳиятли кадрлар тайёрлашни тақозо қилмоқда. Айни пайтда ёш мутахассисларни ишга жойлаштириш ҳам муҳим вазифалардан биридир.

Амалиёт ва карьера ярмаркаси айнан шу мақсадга қаратилган. Ушбу ярмарка Тошкент шаҳридаги Инха университети ва мамлакатимизнинг бошқа олий ўқув юртлари талабаларига ахборот технологиялари компанияларида амалиёт ўташ ва фаолият юритиш истиқболларини белгилаш имконини беради. Унда талабалар ва битирув-

чилар иш берувчиларнинг шартлари билан танишди.

Дастурий маҳсулотлар ва мобиль иловалар яратишга ихтисослаштирилган фирмаларнинг бўш иш ўринлари ва таклифлари иштирокчилар эътиборини тортди.

– Университетимизда ўқиш ва амалиётни уйғунлаштириш учун барча шароит яратилган, – дейди **Тошкент шаҳридаги Инха университетининг иккинчи босқич талабаси Ҳикмат Ҳабибуллаев.** – Бугун мавжуд бўш иш ўринлари ҳақида батафсил маълумот олиш ва амалиёт ўташ жойини танлаш имкониятига эга бўлдим. Бу менга назарий билимимни амалиётда қўллаш имконини беради.

Тадбирларда иштирокчилар Тошкент шаҳридаги Инха университети фаолияти, бунда ёшларнинг олий маълумот олиши учун яратилган шароитлар билан таништирилиб, уларга жорий ўқув йилида кириш имтиҳонларини ташкил этиш тартиби ҳақида маълумотлар берилди.

ЎЗА материали асосида.

XABARLAR, VOQEALAR

Оромгоҳлар фаолияти мазмунан кенгайтирилди

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида 2015 йилда болаларни дам олдириш ва соғломлаштириш бўйича навбатдаги мавсумнинг боришига бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши томонидан ташкил этилган мазкур тадбирда тизим мутасаддилари, оромгоҳлар раҳбарлари, педагог-психологлар иштирок этиб, унда юртимизда Давлатимиз раҳбари раҳнамолигида баркамол авлодни тарбиялаш, уларни ҳар жихатдан соғлом инсон этиб вояга етказишга оид эзгу ишлар тобора такомиллашаётгани, бу йўналишдаги шароит ва имкониятлар йил сайин кенгайиб бораётгани таъкидланди.

олият юритаётган оромгоҳлардаги ўринлар қарийб 5 мингтага кўпайди.

Жорий йилда 1 минг 149 оромгоҳ фаолият кўрсатиши режалаштирилган бўлиб, амалда 1 минг 167 оромгоҳ фаолияти йўлга қўйилди. Улардан 208 таси стационар, 818 таси кундузги, 141 таси «Меҳнат ва дам олиш» оромгоҳидир. Соғломлаштирилиши режалаштирилган болалар ўтган йилга нисбатан салкам 10 мингга ортиб, 287 минг 171 нафарни ташкил этди.

гоҳлар сони янада кўпайтирилди. Уларда махсус дастурлар асосида маданий-маърифий, спорт-соғломлаштириш тадбирлари, мусобақалар ўтказилиб, ижодий-интеллектуал тўғараклар ташкил этилган.

– Чунончи, барча оромгоҳларда ўқувчилар маънавиятини юксалтириш, уларда она Ватанга муҳаббат, истиқлол ғояларига садоқат туйғуларини янада мустаҳкамлаш, зарарли ғоялар таъсиридан асрашга қаратилган ўқув-тарбиявий, маънавий-маърифий, спорт-соғломлаштириш ишлари комплекс тарзда олиб борилмоқда, – дейди Л.Холмўминова. – Дам олиш масканларида Ватанимиз муста-

– Болаларни ёзги соғломлаштиришга жалб қилиш чора-тадбирлари ҳам шулар жумласидан бўлиб, ушбу йўналишда олиб борилаётган ишлар, хусусан, оромгоҳларнинг моддий-техник негизини мустаҳкамлаш ва янгиларини бунёд этишга буғунги кунгача 200 млрд. сўмга яқин маблағ йўналтирилди, – дейди Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг маданий-маърифий ишлар бўлими mudiri Лола Холмўминова. – Натижада ҳукуматимиз томонидан тасдиқланган «Оромгоҳларни қуриш, реконструкция қилиш ва капитал таъмирлаш бўйича манзилли дастур»га мувофик, 2012 йилдан буён 9 та оромгоҳ янгидан қурилди, 27 тасида реконструкция ишлари олиб борилиб, 45 таси капитал таъмирланди. Бундай бунёдкорлик ишлари асносида республикамиз бўйлаб фа-

Тадбирда таъкидланганидек, болалар дам олиш масканларида хавфсизликни таъминлашга жиддий эътибор қаратилмоқда. Ҳар бир оромгоҳда ички ишлар, ёнғин хавфсизлиги, тез тиббий ёрдам, энергетика, коммунал соҳа ходимларининг туну кун навбатчилиги ўрнатилган. Етказиб берилаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати қатъий назоратга олинган.

Болаларни соғломлаштириш билан қамраб олиш кўламини тобора кенгайтириш мақсадида таълим масканлари қошида ҳам кундузги оромгоҳлар фаолияти йўлга қўйилди. Болалар қизиқишидан келиб чиқиб, ҳар бир ҳудудда интеллектуал ривожлантириш, ҳарбий-спорт, ижтимоий-мослашув, экологик-биологик, ўлкашунослик, техник ижодкорлик, бадий ижодкорлик каби ихтисослаштирилган ором-

қиллигининг 24 йиллигига бағишлаб «Мустақиллик – менинг тақдиримда», «Ўзбекистон – бахтиёр болалар мамлакати», «Касаба уюшмалари – болаларга» акциялари ўтказилмоқда. Уларда тинч ва осойишта кунларимизнинг қадр-қиммати, истиқлолнинг саодатли неъматлари, ёш авлод камолоти йўлида кўрсатилаётган чексиз меҳр ва эътиборнинг моҳияти ўқувчи-ёшларга кенг тушунтирилмоқда.

Шунингдек, анжуманда Федерация кенгаши негизда мавсумнинг боришини мувофиқлаштириб боровчи махсус штаб фаолияти йўлга қўйилганлиги, унга кўра, жойлардаги соғломлаштириш ишларининг сифат ва самарадорлиги доимий кузатиб борилаётгани ҳамда муаммо ва камчиликлар ечими қатъий назорат қилинаётгани қайд этилди.

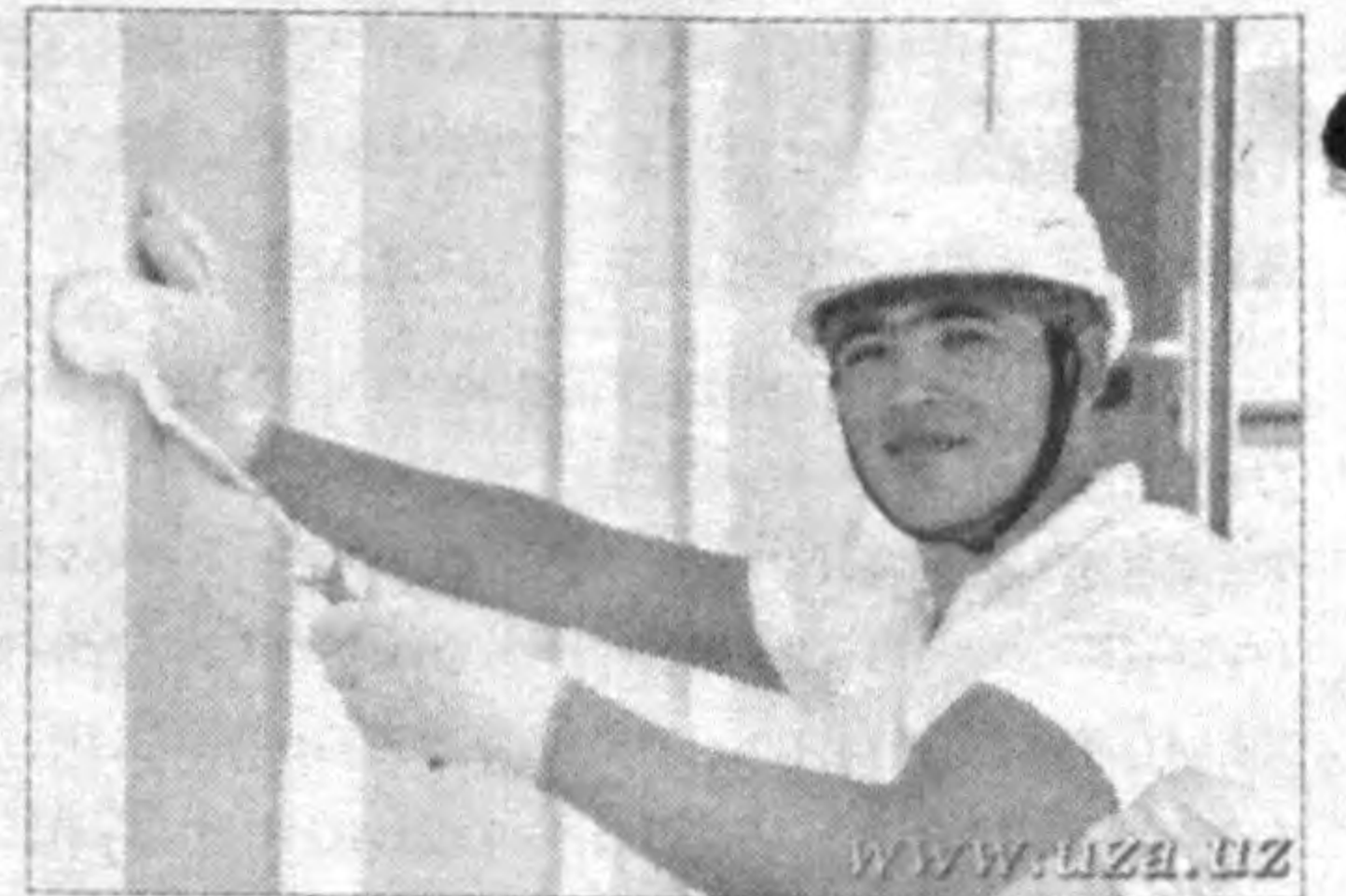
Гулшан ЮСУПОВА.

Бунёдкор ёшлар шижоати

Мамлакатимизда ёшларнинг замон талаблари даражасида таълим-тарбия олиши, спорт билан шуғулланиши, саломатлигини мустаҳкамлаши, ҳордиқ чиқариши, ўз кучи, билими ва салоҳиятини намоён этиши учун барча шароитлар яратилмоқда.

Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори бу борадаги ишларни янада такомиллаштириш ва янги босқичга кўтаришга хизмат қилмоқда. Ушбу ҳужжатда юсак маънавиятли, мустақил ва эркин фикрлайдиган, замонавий илм-фан ютуқларини пухта ўзлаштирган навқирон авлодни вояга етказиш, юртимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ишхотларда ёшларнинг фаол иштирокини таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилган.

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Навоий вилояти кенгашидан маълум қилишларича, вилоятда ташкил этилган «Бунёдкор» ёшлар меҳнат ҳаракати шаҳар ва туманларда олиб борилаётган қурилиш-таъмирлаш ишларига муносиб ҳисса қўшмоқда. Хусусан, Навоий давлат педагогика институтининг 300 талабасидан иборат «Бунёдкор» ёшлар меҳнат ҳаракати Кармана тумани «Чўтқара» масивига намунавий лойиҳа асосида барпо этилаётган уй-жой қурилиши ҳамда институт тасарруфидаги 8 гектарлик майдонда етиштирилаётган қишлоқ хўжалиги

маҳсулотлари парваришида фаол иштирок этмоқда.

– Ватанимиз ободлиги йўлида амалга оширилаётган қурилиш-таъмирлаш ишларида қатнашаётганимдан хурсандман, – дейди Навоий давлат педагогика институтининг тарих факультети талабаси Салим Қурбонов. – Ёзни самарали ўтказиш билан бирга, муайян даромадга эга бўлаяпман. Бу ерда унумли меҳнат қилишимиз, кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришимиз учун барча шароит яратилган.

Вилоятнинг барча ҳудудларида ташкил этилган отрядларга вақтинча ишсиз ёшларни мазкур ҳаракатга кенг жалб этиш мақсадида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати шаҳар ва туман кенгашлари ва ўзини ўзи бошқариш органилари ҳамкорлигида тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

«Бунёдкор» ёшлар меҳнат ҳаракати аъзолари учун турли кўнгилочар, маданий-маърифий тадбирлар ҳамда спорт мусобақалари ташкил этилаётир.

Корхона ишчилари – асосан ёшлар

«Жиззах» махсус индустриал зонаси ҳудудида жойлашган «Master building products» Ўзбекистон – Хитой қўшма корхонасида иссиқ ва совуқ сув полипропилен қувурлари ҳамда уларнинг фитинглари ишлаб чиқарилмоқда. Корхона ойига 750 тонна юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга.

Бу ерда меҳнат қилаётган 60 ишчининг асосий қисми касбуна қоллаштирилган битирган ёш мутахассислардир. Корхонада сувоқава қувурлар ишлаб чиқариш ва яна йигирма иш ўрни яратиш мўлжалланмоқда.

ЎЗА материаллари асосида.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari
agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
саҳифаланди

АХБОРОТ КЎМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАА

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-кават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилади.

Кўлемлар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 2273

Адади: 6333 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета АЗ ҳажмда, 2 шартли босма табоқда

чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 15.07.2015 й., 9.00.